

CULTURA

Francesca Aliern, Fem Lletra 2022

Francesca Aliern ha rebut el premi Fem Lletra 2022, que s'atorga des de la Regidoria de Cultura de Jesús en el marc de la Fira literària Joan Cid i Mulet. Justament, un certamen ja consolidat, que enguany ha volgut commemorar el 40è aniversari del traspàs de l'il·lustre i polifacètic intel·lectual catalanista. Aquest guardó ha resultat ben emotiu per a la prolífica novel·lista xertolina, atès que coincideix amb l'any literari que se li ha dedicat amb el nom de 'Cap als 80 de Francesca'. S'ha volgut reconèixer la seua destacada aportació a les lletres ebrenques, que l'ha convertit en una autora referencial i emblemàtica.

Justament des del Col·lectiu cultural DiLLums al Forn s'ha ideat tot un seguit d'activitats de caire anual envers la promoció de l'autora i, sobretot, l'estudi de la seua obra. La tasca principal rau a aplegar el màxim nombre de clubs de lectura en

els quals es llegeixi un dels seus relats durant tot aquest any 2022, fet ben significatiu, ja que s'intenta promoure l'autora a partir d'allò que honora una autora, llegir-la.

A hores d'ara ja se n'han celebrat 10 arreu de la geografia ebrenca: a Xerta, Campredó, Benissanet, l'Aldea, Sant Jaume d'Enveja, Móra d'Ebre-Flix, l'Ametlla de Mar, la Sènia i Jesús. El proper tindrà lloc al juny, a la Biblioteca Sebastià Juan Arbó de la Ràpita, mentre que al juliol se celebrarà un homenatge a la Biblioteca de les Cases d'Alcanar, situada en un indret de bellesa inigualable.

També ben significativament s'ha traspasat el Coll de Balaguer amb una trobada lletrada al poble de la Nou de Gaià, que tindrà continuïtat amb els que tindran lloc properament a Cambrils i a Falset. La difusió dels nostres autors pel Camp de

Tarragona, el Priorat, el Matarranya o el Baix Maestrat és veritablement essencial, atès que cal trobar nous espais territorials per tal d'ampliar els lectors potencials.

Francesca Aliern és la gran representant de la novel·la social a casa nostra, la retratista dels desvalguts, d'aquells que sofreixen i tenen menys. Enguany fa justament 25 anys de l'edició de la seua primera novel·la, *Un otoño toda una vida*, la qual havia estat precedida d'un interessant treball literari que l'havia portat a rebre guardons en narrativa curta i poesia arreu de l'Estat: Lugo, Burgos, Múrcia, Mazarrón, Tàrraga, Castelló, o la medalla d'argent Amants de Terol.

Com a autora orgullósament autodidacta, ha aconseguit plasmar un univers literari de molt pes que aplega títols ben significatius com: *Sabó moll*, *La jove Laura*, *Café París* o *Les*

passions de la Menestrala. Per la Diada de Sant Jordi, acaba de treure *Espills badats*, un relat que està rebent molt bones crítiques.

Un dels seus grans mèrits és haver aconseguit atansar el català a centenars de lectors que normalment llegeixen en una altra llengua. En un moment tan delicat com l'actual, en què la persecució judicial (sembla que no s'acabarà mai, que està impregnada a l'ADN de l'Estat espanyol i els seus tribunals de la injustícia) torna a posar pals a les rodes al correcte conreu del català, la figura de Francesca Aliern esdevé novament clau en la promoció de la llengua vernacle, encara que sigui en el marc restrictiu de les comarques centrals dels Països Catalans.

Els mestres i les mestres, els professors i les professores, cada matí (a les 8 h, 8.30 h o les 9 h) assoleixen tota una fita: apropar el català a milers

Emigdi Subirats
escriptor

de xiquets i xiquetes que no hi tindrien cap contacte si no fos pel recinte escolar. En l'àmbit literari Francesca fa aquesta funció importantíssima, ha esdevingut la nostra Josep M. Folch i Torres (Barcelona 1880-1950), el qual, a principis de segle XX, va fer ben populars els seus relats novel·lesc entre un públic orfe literàriament de la seua llengua materna. Per a Francesca, han estat anys molt productius, nodridors de bona literatura. Ha fet lletra, com apunta el guardó que tan merescudament li han concedit.